

XX
 B I Z O N Y S Á G T É T F E L.
 XX

A bizonyágtétel másik neve: tanuskodás, a bizonyágtévőt tanunak hívják. A tanuknak igen fontos szerepük van egy perben, melynek kimenetelét igen sokszor ők döntenek el. Persze vannak hamis tanuk és hü, t.i. az igazsághozhü tanuk. Isten és a Sátán között régóta per folyik, mely, mint minden jel mutatja, az ember teremtésénél korábban kezdődött el s talán ennek a pernek eldöntésére teremtette Isten az embert, noha bizonyos, hogy az embert önmagáért is teremtette Isten, hogy legyenek olyan lények, kik saját boldogságukért képtelenül nehéz helyzetekben állanak oda az igazság oldalára. Adámnak az igazság tanujaként kellett volna evilágban fellépnie; sajnos, felelése, Éva rábeszélésére a hazug félnek hitt és utódai a Sátán igazának tanujaként élnek legnagyobb részükben a földön. A második Adám, kit Isten az első Adám vétkének helyrehozására teremtett, illetőleg küldött ebbe a világba, ezt a nevet viseli: "ama hü tanubizonyosság". Önmaga sokszor kijelentette, hogy azért jött erre a világra, hogy bizonyágot tegyen az igazságról /Jn. 18,37; v.ö. 7,7; 8,14; Jl.1,5; 3,17/.

A hü tanuskodás vagy igaz bizonyágtétele ellentéte a blasphémia, magyarul: hurrontás, mai üzleti nyelven: hitelrontás, elterjedt nevén: káromlás, értelme szerint: rágalmozás. A blasphémia-t a Biblia a legkifejezőbb emberi bűnök sorában említi, a megromlott emberi természet legfőbb megnyilvánulásai között /Mt.15,19; Mk.7,22; Ef.4,31; Kl.3,8; I.Tm.6,4/. A soha meg nem bocsátható, tehát helyre nem hozható bünt ezzel a kifejezéssel nevezik meg az Ur: a szent Szellem káromlása, mi alatt a hamis tanuskodásban való végleges, tudatos és szabad megmaradást érti; tehát a káromlás vagy gonosz hitelrontás, hazug hurrontás a legsátánibb bűn, nem általában a hazugság, hanem egy másik élő hitelének tudatos és hazug elvétele. Ha a hurrontás jelentősége akkor, hogy ez a bűn, teljes kifejlődésében és fentartásában a megbocsáthatatlan bűn, akkor ennek ellentéte: az igazság mellett való tanuskodás hasonlóan fontos, a legfontosabb jó tett, melyet ember végrehajthat; ezért mondotta Jézus, hogy aki Róla vallást tesz, arról Ő is vallást fog tenni majd a számonkérés napján /Mt.10,32; Lk.12,8/. A hazug hurrontás tehát a helyrehozhatatlan károhozat útja; a hü bizonyágtétel pedig a végső szabadulás. Ezt a legnagyobb bünt és legnagyobb erényt tehát egymásból kell megértenünk.

Abban a nagy perben, mely Isten és Sátán között folyik, a világtörténelem a fő tárgyalási terem, az ember a korona-tanu s kivált az emberiség legtisztább vagy egyetlen tiszta tagja, a második Adám, az Isten Fia, Jézus Krisztus; a bírák Istennek angyalai s azok az emberek, kik megtisztulva a szellemvilágba emelkednek fel. Ha a tanu hűségesen végzi feladatát, bíró lesz belőle. Ennek a hűségnek a halálig meg kell maradnia, a halálban is ki kell tartania; ezért adja az Ur ezt a figyelmeztetést egyházának: "Légy hü halálig és naked adom az élet koronáját." Az ellenfél igyekszik lekenyerezni, rémitéssel elijeszteni, befolyásolni, összezavarni a tanut; ezért kell Jézus tanu-nak az igazságért halálosan komoly harcot vívniok. A földön a nagy per azzal kezdődött el, hogy Sátán megrágalmazta Istent a paradicsm kertben azzal, hogy kétségbevonta igazmondását, mikor a megelőzőleg adott isteni fenyegetésre: "Amely napon a tiltott fáról esztek, halálos halállal haltok meg", azzal vigasztalta hazugul az embert, hogy nem fognak meghalni s mikor a tilalmat az Isten hűségével magyarázta, hogy Isten sajnálja az embertől, hogy olyan legyen, mint Ő. A régi s mindig egyforma tünét: azzal vádoljuk a másikat, amiben magunk vagyunk bűnösök.

A történelem további folyamán folytatódott Isten és Sátán viaskodása s ebben a viaskodásban az ember azzal vett részt, hogy vagy egyik vagy másik fél tekintélyét erősítette bizonyságtételével. ~~Abel~~ Abel élete rövid bizonyságtétel volt arról, hogy az ember a dicsőséget Istennek adja s nem magának tartja meg, mint a terményeivel elbizakodott és az Isten nem tetszésével szemben magának véres bosszúval elégtételt szerző Kain, kinek neve anyjának büszkeségéről tesz tanuságot amiatt, hogy a kígyó fejének széttörője az ő fia lesz. Énokh az istentelen nemzedék közepette bizonyságot tett az ítéletre eljövő Istenről. Nóé 100 évig tett bizonyságot Isten szentségéről és hatalmáról, mely fent a hegyvidéken vizáradással fogja utolérni a lázadó embert. Ábrahám egész élete gyakorlati bizonyságtétel volt arról, hogy az ígéretet tevő Istenre várni érdemes és Isten csarben nem hagyja azt, aki magát rája bizza. Izsák, Jákób közül egyik csendes kitarító várással, a másik előbb emberi erőlködésekkel, de azoknak kudarcával, végül Istentől legyőzetvén, Isten ígéretébe való belakapaszkodással tanusi tették, hogy Isten megtartja, amit ígért. József a tömléc fenekéig volt hü a bizonyságtetésben, ~~mi~~ miamiatt előbb testvérei eladták, aztán Potifár felesége miatt börtönbe jutott; bizonyságot tett testvérei gonoszságáról aztán Isten ígéreteiről, a tisztaság parancsáról, a tömlőben elzárt sütőmester és pohárnok előtt a szavaért hü Istenről. Mózes bizonyságot tett arról, hogy Isten még a halálos sivatagon is keresztül tudja vinni népét; Jézus bizonyságot tett hitével arról, hogy sokkal erősebb és váraktól védett népektől Istennak van hatalma elvenni s egy gyöngye népnek odaadni az ígéret földét. A birák Isten szabadító hűségéről tettek bizonyságot; Dávid ugyancsak a szabadító és segítő Isten hűségét bizonyította énekeivel és életével. A proféták egy istentelen nép lassu elhanyaglása alatt az ellenkezőt tanusították azt, hogy Isten fölemeli ezt a népet és a büzske, erőszakos nemzeteket megalázza. Az utolsó proféta, Ker. János azt hirdette, hogy a Szabadító már utban van, sőt már a földre érkezett. Ekkor lépett a történelem szinpadára a Hü Tanubizonyság és életével, szavaival mutatta meg, kicsoda és milyen az Atya. Az eztán következő bizonyságtévők két bizonyságot tettek: egyet arról, ami eljött, egyet arról, ami jönni fog. E bizonyságok az egyház nevével viselik, azaz a Kihívottak nevet. Bizonyságtételük részben megmutatta az ígéret teljesülését, részben folytatta a kitarítást az ígéret teljes megvalósulására várva. — Mindezek a bizonyságtévő tanuk egy nagy hazugság ellen és egy nagy igazság mellett tettek tanuságot: hazugság, hogy Isten nélkül az ember boldog lehet a maga erején vagy a kísérő segítségével; igazság, hogy Isten az ember jótévője s hogy hü annak teljesítésében, amit ígért. Az embereket az igazság és a hazugság két táborra szakítja lassankint: Isten mellett bizonyságtévőkre és a bizonyságtétel elvetőire. A bizonyságtétel épen ugy rányomja az emberekre a maga bélyegét, mint a tagadás: a bizonyságtévő megtelik azzal, amiről tanusodik, megtelik a tőle vallott Istennel; a tagadó megtelik a tagadás, az őshazugság lényegével, az őshazuggal, Sátánnal; egyik a nagy igazsággal, másik a nagy hazugsággal. Egyelőre az előbbiek kevesen vannak, az utóbbiak sokan. A sok tagadó vagy közönyös, illetve gyáva üldözi a kevés hitvallót, mert azoknak bizonyságtétele zavarja őket a hazugság ígéreteinek élvezésében; felháborítja lelkiismeretüket és azt a titkos sejtelmét ébresztgeti bennük, hogy ki fog derülni a hazugság hazug volta és beigazolódik, hogy az igazság valóság; be fog igazolódni, hogy jó az élő Istent szolgálni és rossz dolog ideig tartó haszonért az igazságot elárulni. A sok el akarja hallgatatnia keveset, de nem sikerül neki. Börtön-fenekről, vérpadok-

ról, megkínzottak és haláluknak ajkáról hangzik a bizonyoságtétel: Isten szeret, a szeretet fog diadalmaskodni, a hazugság meg fog szégyenülni. Ez a bizonyoságtétel boldoggá teszi a halált s a bizonyoságot megtagadóknak élete a kincsek élvezése közben is boldogtalan, mert egy belső félelmet, bizonyoságtalan ságot elnyomni nem tud a vig nevetés: hátha él az Isten, hátha jön az ítélet, hátha hazudnak az Isten ellenségei.

Az Isten mellett bizonyoságtévőknek van egy szép neve: hivők. Ez a szó azt jelenti, hogy hit által, bizalomban el vannak jegyezve, el vannak ígérve egy láthatatlan Hatalomnak és annak uralkodását várják erre a földre. De van egy másik szép nevük is: "akiknél Jézus bizonyoságtétele van." Ez az elnevezés azt jelenti, hogy egy rájuk bízott kincset őriznek, de úgy, hogy tovább osztogatják s mennél többet osztanak el belőle, annál több marad nekik. Ez a kincs Jézus bizonyoságtétele. Jézus bizonyoságtétele abban az értelemben, hogy Jézusról szól, a tartalma Jézus, az a csodálatos szabadítás, melyet Ő szerzett, mikor a félelemtől, a büntetéstől, a hamis úttól megváltotta az embert; Jézus bizonyoságtétele abban az értelemben, hogy Jézus adja az embereknek, Jézus mondotta el és szent Szelleme által ma is Ő bizza rá hűséges követőire. Csak szó a Jézus bizonyoságtétele; de ennek a szónak csodálatos hatalma van: élő viznek forrásává lesz azokban, akik magukkal hordják megukban viselik ezt a bizonyoságtételt, megelőveniti őket, megtölti őket boldog reménységgel és szavuk erejével hatalommá teszi őket, mely előtt a hitetlenek tömege sokszor leteszi a fegyvert és ha elpusztítja, ha sirba teszi, onnan a sirnak mélyéből hallja tovább hangzani: Nehéz neked ez ösztöke ellen rugódoznod! Ez a bizonyoságtétel olyan annak viselőin, mint a vér volt az egyiptomi ítélet-éjjelen a héberek házain: aki hordozza, azt kikerüli Isten bosszuló angyala. /V.ö. Jn.6,9; 11,7; 12,11.17; 19,10./

Ennek a bizonyoságtételnek nincs mindig ugyanolyan szerepe ebben a világban: néha hivatkozó, néha taszító; néha lágy, vigasztaló, néha sebző nyíl, mert fenyeget, felelősséget ébreszt. A hitetlenek törvényszékei számára, melyek a hívőket elítélik, ez a bizonyoságtétel bántó, büntető hatalom, mely átváltoztatja bírák és vádlottak szerepét s a vádlóból a bizonyoságtétel szava által bírót, a bíróból vádlottat csinál. A bíró reszket, mikor itél; rossz lelkiismerettel töri el a pálcát, mintha maga fölött törné el. És csakugyan úgy is van. A bizonyoságtétel, melyet Jézus mellett tesznek a hitvallók, bizonyoságtétel lesz a hitvallók mellett és egyszer Jézus az ítéletkor fel fogja említeni: Ez nemszégylet Engem az emberek előtt s most én vallást teszek mellette Atyám színe elé! /Lásd L.21,13; v.ö. Mt.8,4; 10,18; 24,14 stb./ Ez az egyszer a hitűl bizonyoságtévők mellett elhangzó ítélet csodálatos módon már ma hangzik azok lelkében, akik a bizonyoságot égi Uruk mellett leteszik, mint azt I.Jn.5,10 mondja: "Aki Isten Fiában hisz, annak bizonyoságtétele van önmagában!" Ezt a bennünk elhangzó s a szent Szellem által sugallt bizonyoságtételt szokták nevezni üdvbizonyosságnak; de sokszor összecserélik bizonyos önhitetéssel, melyet ember szüggerál emberbe vagy önmagába s mi délibáb, pusztá öncsalás.

A bizonyoságtévés alatt ma nem ezt a bizonyoságtételt értik mindig. Sokszor hallunk nyilvános összejövetelleken elhangzó "bizonoságtételeket", melyek nem Jézus bizonyoságtételei, azaz nem Jézusról szólanak, hanem annak az embernek tapasztalatairól, állapotáról vagy képzelődéseiről, aki a bizonyoságot teszi. Édeskés nyavalygások ezek a bizonyoságtételek, melyek elnyávojják, hogy a szerencsételen bizonyoságtévő milyen boldog lett, mióta megtért s magát állítja oda követendő példaképnek a hallgatók elé. Ez önbizonoságtétel.